

РЕШЕНИЕ

№ 3040

гр. София, 17.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав,
в публично заседание на 02.06.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Ангелов

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **1475** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр. с чл.26 и сл. ЗГВРСНР.

Образувано е по жалба на П. Х. Л. от [населено място], [улица] против Разпореждане №4506-40-2278 от 14.11.2018г. на Директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите” при ТП на НОИ С. град, с което е отказано изплащане на гарантирано вземане на основание чл.26, ал.3 от ЗГВРСН. Според жалбоподателя постановеният отказ противоречи на материалния закон и страда от необоснованост.

Ответникът, чрез процесуалния си представител моли жалбата да бъде отхвърлена.

Производството е повторно след отменително решение № 1902/05.02.2020г по адм. Дело № 11233/2019г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заявление - декларация от 02.02.2018г. П. Х. Л. е поискал отпускане на гарантирано вземане за положения от него труд в Д.-2001 О. за периода август 2016-април 2017г. на длъжност снабдител. Трудовото му правоотношение е прекратено на 05.04.2017г. Към заявлението е приложил удостоверение,изготвено от П. С..Приложена е също така и предизвестие за прекратяване на трудовия договор,заповед за прекратяване на договора,допълнително споразумение към трудовия договор и удостоверение за банковата сметка.От страна на управителя на Д.-2001 О. –В. Л. В. е представена декларация с нотариална заверка на подписите,че за периода 01.01.2014-08.08.2017г не разполага с разплащателни ведомости на дружеството,трудова договори,заповеди за освобождаване на служители,както и друга документация за удостоверяване на осигурителен стаж и доход.Идентични обстоятелства са отразени и в констативен протокол № КВ-5-21-00405421/24.08.2018г на органи по осигуряването- стр.35.Там е посочено,че Д.- 2001 О. е с обявена несъстоятелност с решение № 1590/09.08.2017г на СГС,като при проверката в информационната система на НОИ се установило,че дружеството имало наети лица по трудов договор,към момента има 4 лица с непрекратени договори.Видно от регистър на осигурените лица в информационната система на НОИ чрез Д. 2001 О. са подавани декларации обр. 1 по чл.5 ал.4 от КСО до м.12.2016г.При посещение в офиса на дружеството не се откриват разплащателни ведомости за периода 2014-2017г. С Разпореждане No4506-40-2278 от 14.11.2018г. Директора на фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ е отказал изплащането на гарантирано вземане по заявлението на П. Х. Л.. Административният орган е обосновал решението си с изявленията на управителя в представената декларация,както и със съдържанието на констативния протокол,съгласно който не може да се извърши проверка и да бъде направена преценка за правото на гарантирано вземане на работника.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното: Оспореният административен акт е връчен на жалбоподателя на 14.12.2018г., поради което жалбата, подадена на 21.12.2018г. се явява допустима, като подадена в 14-дневния срок преклузивен срок

по чл. 26 от ЗГВРСНР и от лице, което има правен интерес от обжалване.

Разгледана по същество, жалбата е основателна. Оспореното разпореждане е издадено от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия съгласно чл. 26 ал. 3 от ЗГВРСНР и заповед No 1016-40-723 от 16.06.2016г. на управителя на НОИ. Спазена е установената форма, не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. Според на чл.6 от ЗГВРСНР правото на гарантирани вземания за работниците и служителите по чл. 4, ал. 1 възниква от датата на вписване в търговския регистър на съдебното решение за:

1. откриване на производство по несъстоятелност; 2.откриване на производство по несъстоятелност с едновременно обявяване в несъстоятелност;3.откриване на производство по несъстоятелност, постановяване на прекратяване дейността на предприятието, обявяване на длъжника в несъстоятелност и спиране на производството поради недостатъчност на имуществото за покриване на разноските по производството.До 22.12.2017г. действа редакция на чл.4, ал.1 от ЗГВРСНР, според която право на гарантирани вземания по този закон имат работниците и служителите, които са или са били в трудово правоотношение с работодателя по чл. 2, независимо от срока му и от продължителността на работното време, и на които правоотношението: 1. не е прекратено към датата на вписване в търговския регистър на решението по чл. 6; 2. е прекратено през последните три месеца преди датата на вписване в търговския регистър на решението по чл. 6. Със § 7 на Закона за изменение и допълнение на кодекса на труда (в сила от 22.12.2017г.,Обн. ДВ. бр.102 от 22 Декември 2017г.) в Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя чл. 4 ал. 1 се изменя така: „Право на гарантирани вземания по този закон имат работниците и служителите, които са или са били в трудово правоотношение с работодателя по чл. 2, независимо от срока му и от продължителността на работното време.“ Член 22 се изменя така: "Чл. 22. (1) Гарантираните вземания на работниците и служителите по чл. 4, ал. 1 са в размер на последните 6 начислени, но неизплатени месечни трудови възнаграждения и парични обезщетения през последните 36 календарни месеца, предхождащи месеца, в който е

вписано решението по чл. 6.

Правото на гарантирано вземане се упражнява по реда на чл. 25 от ЗГВРСНР с подаване на заявление-декларация по образец до териториалното поделение на Националния осигурителен институт по седалището на работодателя в 30-дневен срок от датата на вписване на решението по чл. 6 или от датата на информиране на работниците и служителите от българския работодател за обстоятелството, че е открито производство по несъстоятелност по реда на законодателството на друга държава. Пропускането на преклузивния срок за упражняване на субективното материално право на гарантирано вземане води до погасяването му.

В новоприетия Закон за пазарите на финансови инструменти /ЗПФИ/ (в сила от 16.02.2018г., Обн. ДВ. бр.15 от 16 Февруари 2018г.) § 41, ал.1 от ПЗР въвежда правилото, че на работници и служители, които са били в трудово правоотношение с работодател по чл. 2 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя и правоотношението им е било прекратено в срок по-дълъг от три месеца преди датата на вписване в търговския регистър на решението по чл. 6 от същия закон, се гарантират при условията и до размера на чл. 22 от същия закон само вземанията, които са начислени, но неизплатени за периоди след 31 януари 2015г.

Според ал.2 Гарантираните вземания се отпускат въз основа на заявление-декларация по образец, подадена от работника или служителя до териториалното поделение на Националния осигурителен институт по седалището на работодателя в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

Според ал.3 на §41 Гарантирани вземания по ал. 1, (т.е. при действие на ограничението на ал.1) се отпускат и ако заявлението-декларация е подадено в периода от 22 декември 2017г. до влизането в сила на този закон.

В настоящия случай заявлението е подадено на 02.08.2018г., като както към датата на заявлението, така и към датата на разпореждането 25.04.2018г. е бил в сила § 41, ал.1 от ПЗР от ЗПФИ, който ограничава лицата, които могат да се ползват от правото по

чл.4, ал.1 от ЗГВРСНР до такива, на които правоотношението им е било прекратено в срок по-дълъг от три месеца преди датата на вписване в търговския регистър на решението по чл. 6 от същия закон, но само за вземанията, които са начислени, но неизплатени за периоди след 31 януари 2015г.Жалбоподателят П. Х. Л. отговаря на посочените законови критерии,тъй като претендира възнаграждения само за периода 08.2016-04.2017г,като правоотношението му е било прекратено на 05.04.2017.

Съгласно чл. 3 ЗГВРСНР гарантирани вземания на работниците и служителите по този закон са начислените и неизплатени трудови възнаграждения, дължими по индивидуални и колективни трудови договори, както и парични обезщетения, дължими от работодателя по силата на нормативен акт.

Правото на гарантирано вземане възниква при кумулативното проявление на предпоставките по чл. 4 ЗГВРСНР изразяващи се в наличие на трудово правоотношение или прекратено такова през последните три месеца преди датата на вписване в търговския регистър на решението по откриване на производство по несъстоятелност; откриване на производство по несъстоятелност с едновременно обявяване в несъстоятелност; откриване на производство по несъстоятелност, постановяване на прекратяване дейността на предприятието, обявяване на длъжника в несъстоятелност и спиране на производството поради недостатъчност на имуществото за покриване на разноските по производството. В случая е спорен въпросът дали ли са начислени и неизплатени трудови възнаграждения на жалбоподателя.В рамките на съдебното производство от страна на жалбоподателя бе представено удостоверение без дата,подписано от лицето П. Н.С.,за когото оспорващият твърди да е бил счетоводител на Д. 2001 О..В самото удостоверение обаче са вписани изплатения трудов доход за периода август 2016- април 2017г,но не и неплатения трудов доход.Факт е обаче,че жалбоподателят не е представил справка по образец съгласно чл.4 ал.1 от НРНИРСОИГВНР,като няма пречка органът да му укаже попълването и подаването на тази справка по образец. Не са налице и другите две декларации по приложение № 3 към чл.7 и приложение № 2 към чл.5 ал.2 от Наредбата.Представената от управителя на дружеството Д.-2001 О. В. В. нотариална заверена декларация,удостоверяваща липсата на документи за удостоверяване на трудовия стаж и доход не прави невъможна проверката за изплащането на процесните трудови възнаграждения.От проверката в масива на НАП/НОИ за подавани задължителни декларации по образец № 1 и № 6 от страна на осигурителя могат да се извлекат данни за осигурителния доход и броя на отработените дни/ виж справката на стр.44-45 от адм. Дело № 126/2019г/,като тези факти,съобразени с обстоятелството за налично и в последствие прекратено на 05.04.2017г трудово правоотношение следва да доведе до извършването на допълнителни справки от органа,в това число и чрез изискване на справка от синдика в производството по несъстоятелност дали са предявени вземания на работниците и служителите или не и в какъв размер са тези от оспорващия Л.. В тази насока представената декларация от 19.10.2016г – стр.43 от дело № 126/2019г на АССГ от лице работещо по трудово правоотношение във връзка с извършването на проверка за спазване на трудовото и осигурителното законодателство, като оспорена от процесуалния представител на

ответника е индичия за неплатени в пълен размер възнаграждения. В нея се сочи изгодно за жалбоподателя обстоятелство/ с оглед конкретния случай/, че е получил заплатите си до м. юни 2016г включително, но липсват данни дали другите начислени заплати са били изплатени след този период от време или не. Отделно от това в посочената декларация е вписано, че за месец октомври 2016г Л. е получил 230 лв трудово възнаграждение. Всички тези факти подлежат на допълнителна проверка от органа по реда на чл. 34 и 35 от АПК, а не от жалбоподателя, който не е длъжен да доказва отрицателни факти в производството.

Органите на НОИ са се задоволили с декларацията, дадена от бившия управител В., без да изискат от него обяснения съставяни ли са ведомости през посочения период, по какъв начин е документирано изплащането на трудови възнаграждения, към кой момент са преустановени плащанията на последните (изцяло или частично), на кое лице/лица е предадена посочената в декларацията документация и по какви причини не е изпълнено задължението за изготвяне на справки за размера на начислените, но неизплатени трудови възнаграждения и парични обезщетения - Приложение № 1 към чл. 4, ал. 1.

Неудовлетворителна за изясняване на спора е и декларацията на синдика от 18.05.2018 г. Обстоятелствата, че не са й предадени документи на дружеството в несъстоятелност, включително и ведомости за заплати, както и че не е осъществила контакт с дружеството, касаят дейността на Т. като синдик и са ирелевантни за спора. Отделен е въпросът, че въпреки че беше задължен от съда да представи копия на всички документи находящи се в административната преписка, тази декларация липсва, поради което и не следва да се кредитира от настоящия състав. Редовно оформената трудова книжка е официален източник на информация за периодите, в които притежателят ѝ е полагал труд и относно възнаграждението му. Няма пречка да се изиска от Л. да представи както копие от трудовата му книжка, така и извлечение от банковата му сметка, в случай, че твърди, че възнагражденията са му преведени по банков път, за да се провери обстоятелството дали същите за релевантния период за изплатени.

Като са се позовали на цитираните две декларации без да продължат проверката, органите на НОИ са се отнесли формално към изясняването на случая по реда на чл. 5, ал. 1 от Наредбата за реда и начина на информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантирани вземания при несъстоятелност на работодателя и не са изготвили изисквания се от тази норма протокол. Съгласно чл. 6, ал. 4 от цитираната наредба контролните органи на НОИ са длъжни да оказват съдействие на работниците и служителите за правилното изготвяне и оформяне на справките. Липсва правно основание от работниците и служителите на работодател в несъстоятелност да се изисква да доказват отрицателния факт, че не са получили трудови възнаграждения и законово дължими парични обезщетения.

Разпоредбите на чл. 108, ал. 2 КСО и Инструкция № 1 от 3 април 2015 г. за реда и начина за осъществяване на контролно-ревизионна дейност от контролните органи на Националния осигурителен институт задължават физическите и юридическите лица да представят на контролните органи на Националния осигурителен институт исканите от тях документи, сведения, справки, декларации, обяснения и носители на информация, свързани със спазване на осигурителното законодателство във връзка с дейността, възложена на Националния осигурителен институт, както и да оказват съдействие при изпълнението на служебните им задължения. В тази връзка

поведението на работодателя и на синдика не може да рефлектира върху правата на работниците и служителите да получат гарантирани вземания от Фонда, при наличие на законовите предпоставки, а органите НОИ трябва да проявят дължимата по силата на служебното начало активност.

В разпореждане № 4506-40-2278 от 14.11.2018 г. не са изложени мотиви относно съдебното производство по несъстоятелност на [фирма], което е съществено с оглед преценката на правото на обезщетение, съгласно чл. 4 и чл. 6 ЗГВРСНР и е нарушение чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Освен това делото на СГС е източник на информация относно непогасените задължения на дружеството, включително и към работниците – чл. 608, ал. 1, т. 4 от Търговския закон.

Изложеното налага изводи, че в хода на проведеното административно производство са нарушени нормите на чл. 9, ал. 1, 2 и 4, на чл. 35, чл. 36 и чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК.

Посочените в административния акт мотиви не са относими към която и да е от хипотезите на Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя, в които Директорът на Фонда може да постанови отказ. Това налага и неговата отмяна и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне при спазване на задължителните указания.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 от АПК, Административен Съд С. – град, III отделение, 13-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на П. Х. Л. от [населено място], [улица] Разпореждане №4506-40-2278 от 14.11.2018г. на Директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите” при ТП на НОИ С. град, с което е отказано изплащане на гарантирано вземане на основание чл.26, ал.3 от ЗГВРСН.

ВРЪЩА преписката на Директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите” при ТП на НОИ С. град за ново произнасяне по заявлението при спазване на указанията по тълкуване на закона дадени в настоящето решение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: